

Entrevista: Joan Manuel Tresserras El conseller de Cultura diu que la llei del cine està a favor de la indústria i de la llengua del país, conceptes que no són incompatibles

“No es pot sacrificar el català per garantir un negoci”

Joan Manuel Tresserras creu que tothom, tant els que anirien a veure pel·lícules en castellà com els que no, pensa que la situació actual és injusta ■ CRISTINA CALDERER

Andreu Gomila / Ignasi Aragay
BARCELONA

Joan M. Tresserras, conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació del govern català, està convençut que la llei del cinema s'aprovarà aquesta legislatura amb un ampli consens parlamentari. Assegura que la iniciativa té el suport majoritari de l'opinió pública i que *mai* i exhibidors acabaran entenent que no es pot mantenir una discriminació tan flagrant de la llengua catalana i que la llei també beneficiarà el sector.

Hi haurà llei, s'aplicarà?

És un projecte de llei de govern i s'ha acceptat el tràmit d'urgència perquè hi ha la voluntat d'aprovar-la i tirar-la endavant. En la mesura que la legislatura es faci completa i tingui continuïtat fins a la tardor, comptem que tenim temps suficient per aprovar la llei. Alguns aspectes de la llei queden subjectes al futur reglament. Per exemple, l'objectiu de fer un nombre de còpies equivalents en català i castellà per a determinades pel·lícules es planteja per a un

període de cinc anys. Ja entenem que hi ha hagut una inèrcia de setanta anys en què les coses han anat d'una manera i que modificar això és difícil.

Continuaran parlant amb els exhibidors?

És que sempre hi hem parlat. La llei es va començar a debatre públicament a partir de la presentació d'un document de bases que es va inspirar en un conjunt de converses i propostes que havien sortit d'un intent d'arribar a acords amb les grans distribuïdo-

res. Però ja se'ls va dir que si no arribàvem a un acord treballaríem per la via legal. Molta gent, des de moltes posicions, posava en dubte que hi hauria capacitat de tirar endavant el projecte. Però s'ha fet i s'ha fet amb molt diàleg: en el tram de redacció final es van incorporar el 50% de les al·legacions que van arribar des de diversos grups.

Sí, però al final hi ha hagut locaut empresarial.

Evidentment, tothom pot expressar les seves posicions i de-

fensar els seus interessos com consideri convenient dins la legalitat. Ara bé, el que no es pot dir és que no hi ha hagut diàleg. I perquè s'ha dialogat, estem segurs de poder disposar d'una majoria suficient al Parlament, que esperem que sigui molt àmplia.

Hi ha perill que es porti la llei al Constitucional?

No ho sé. Però no tinc cap mena d'inconvenient a anar a parlar amb el PP, que sembla que dimetres que ve, al Parlament, presentarà esmena a la totalitat. És

una llei a favor de la indústria i de la llibertat en la qual no hem traspasat cap límit.

El ministeri tampoc no ho veu clar.

La ministra públicament s'hi ha mostrat a favor, però demana diàleg. Ara, diàleg sí, però precondicionat per una suposada condició d'inferioritat, no. Potser la tindria a nivell personal, però no com a conseller del govern i ni com a representant de la cultura catalana. A vegades es vol donar la imatge que aquí s'han reunit quatre independentistes i han fet una llei. I no, no. Això ha sigut un procés molt llarg.

CiU també demana que es continuï parlant.

I nosaltres. Ho demana tothom. I no és una cosa que no haguem fet i no estiguem fent. Després de la reunió de govern ja hi ha hagut contactes i estem tornant a parlar i a intercanviar papers.

Amb els exhibidors?

Ara sobretot amb els distribuïdors. L'actitud dels exhibidors té a veure amb quina serà l'actitud dels distribuïdors. De fet, la llei té en compte elements suggerits pels mateixos exhibidors. Hi ha un apartat particularment interessant per als exhibidors que és la possibilitat de la xarxa concertada. És un mecanisme d'adscripció voluntària que apareix com una garantia per a la bona salut del negoci de l'exhibició.

Les 'majors' tenen por.

La seva actitud defensiva és comprensible quan es vol alterar la posició de domini que tenen del sector. Diuen que ja s'avindrien a donar sortida al català, però els preocupa que això estableixi un precedent. I allà on ells veuen un precedent negatiu, nosaltres el veiem positiu. No entenem que la incorporació d'altres llengües en els seus marcs ordinaris sigui vista amb normalitat i la incorporació del català, pel fet de no tenir un Estat, no ho sigui. Si demà Catalunya fos independent, el valor de la llengua catalana en termes de mercat seria el mateix. I en termes culturals i lingüístics som un mercat mitjà en l'àmbit europeu, no som una banalitat, no som un mercat residual. No som una cultura secundària o subsidiària. És veritat que la majoria de la població de parla catalana coneix suficientment el castellà per formar part del mercat de consum de productes culturals en castellà, però això no pot ser motiu perquè li neguin el seu idioma. Això és inacceptable.

I si les 'majors' decidissin no doblar les pel·lícules al català?

La posició de força més contundent que podrien adoptar seria deixar sense distribució el mercat català, renunciar a distribuir en desacord amb les condicions que marqués la llei. Això afectaria greument el negoci dels exhibidors. En aquest sentit, entenem els temors dels exhibidors.

Creu que pot passar?

Creiem que no perquè, a més,

El conseller atribueix la situació actual a la no acceptació del plurilingüisme de l'Estat durant la Transició ■ C. CALDERER

això comporta responsabilitats legals i comporta renunciar a un mercat que representaria al voltant del 0,8% o l'1% del mercat mundial. Una cosa és quan la gent a la taula de negociació hi posa els soldats de plom, l'artilleria i l'aviació, i l'altra és el debat sobre uns interessos que nosaltres tenim voluntat de conciliar. No ens ho plantejem com un pols.

Ah, no?

No. Enviem el missatge següent: intervenim en aquest

àmbit perquè estem segurs que una cultura sòlida, en la nostra època, té en el sector audiovisual un element molt important. Volem donar al cine tota la importància. I què necessitem perquè vagi bé la llei i el cinema sigui important a Catalunya? Que les empreses del sector es guanyin bé la vida. Per tant, és una llei a favor del sector, de les productores, exhibidores i distribuïdors. Ara bé, no pot ser que per garantir un model de negoci se sacrifiqui la llengua i la cultura catalanes.

Si no cal sacrificar-ho a Hon- gria, a Dinamarca, a Txèquia i als països escandinaus, aquí tampoc. El que demanem és un tracte igual, de dignitat i respecte per la llengua i la cultura catalanes. Però a la llei només hi ha un article sobre això, la resta vol racionalitzar el suport a la producció, establir ajuts al sistema de la distribució, afavorir la versió original subtítulada, ajudar els exhibidors a la modernització de les sales... Tot plegat comporta un compromís de recursos públics en

el sector molt més ampli del que hi ha hagut fins ara.

Quin increment de recursos suposaria?

En una seqüència de 4 o 5 anys de desplegament progressiu de la llei, les partides addicionals previstes oscil·larien entre els 6 i els 12 milions d'euros.

A les majors també els preocupa qui paga el doblatge.

Els costos del doblatge en totes les llengües el fan i el paguen les distribuïdores. Es poden establir mecanismes que siguin una combinació de crèdit i subvenció, en funció de l'èxit de taquilla. Si la pel·lícula té poc èxit, el finançament esdevé subvenció. Si en té molt, acaba sent crèdit i per tant es retornen els diners.

“

Les 'majors' no deixaran de distribuir pel·lícules. Tindrien responsabilitats legals i aquí hi tenen l'1% del mercat mundial

“

Si no cal sacrificar la llengua als cines d'Hongria, Txèquia, Dinamarca o els països escandinaus, aquí tampoc

“

No hem deixat ni deixarem de parlar i dialogar, però el missatge és de fermesa i compromís amb la llei

Hi tornarà a haver locaut?

El nostre missatge és de diàleg, però també de fermesa i compromís amb la llei, que creiem que té el suport de l'opinió pública, la qual està d'acord que l'oferta cinematogràfica es diversifiqui i sigui respectuosa amb la llengua catalana. Això tothom ho entén, tant els que anirien a veure cine en català com els que no. Tothom veu que és una millora i és just, i que per tant cal canviar la situació actual, que és inacceptable. I amb el sector també volem arribar al màxim consens possible. Però no renunciarem als objectius bàsics: millorar l'oferta de cinema perquè és culturalment i industrialment rellevant fer-ho, enfortir la indústria local i que la presència de la llengua i la cultura estigui homologada.

VE DE LA PÀGINA ANTERIOR

Amb la llei del cine no s'esgoten els temes candents. Hi ha cap possibilitat d'acord amb el ministeri sobre el cas Centelles?

No hi ha una agenda concreta oberta. Ens vam dir el que calia: allò va ser una compra deslleial per part del ministeri. Però de moment no hi ha res. Tenim la potència que tenim i els mitjans són limitats. Estem debatent sobre el futur global del patrimoni fotogràfic català, perquè hi ha moltes més col·leccions a part de la Centelles. Però el punt de partida, si a Espanya, amb tot un Estat al darrere, ja és precari, doncs aquí encara més, tot i que s'han fet coses interessants.

I els 'papers de Salamanca'?

Estem prou segurs que el mes que ve, si no abans, haurà tornat a Catalunya el gruix del material que s'està digitalitzant. Quedaran uns serrells pendents de digitalitzar. I després hi ha uns objectes que en el marc de la comissió mixta encara hi ha la pretensió per part del ministeri d'acabar d'aclarir i que la part catalana dona per descomptada.

La Comissió de la Dignitat ha reclamat més 'papers'.

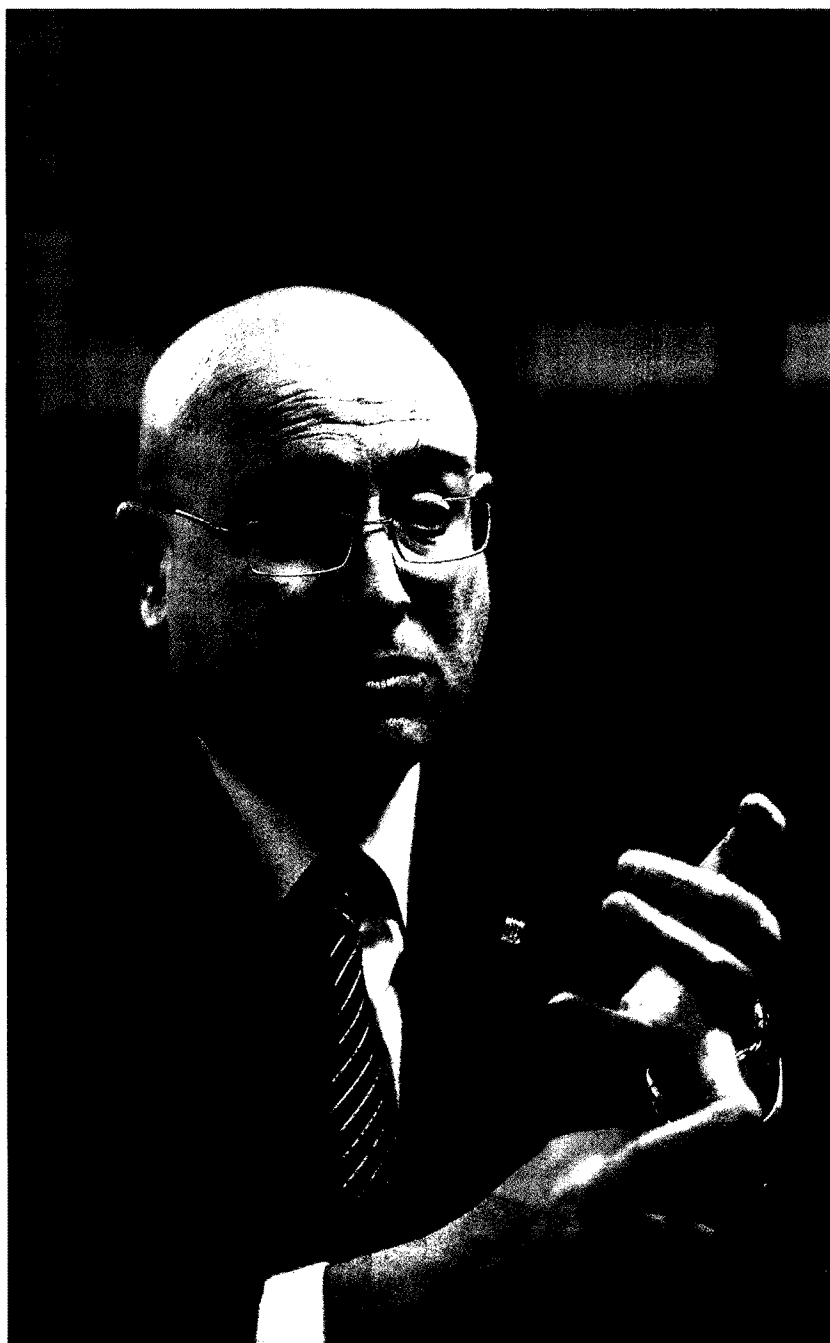
Són documents d'ajuntaments, de llibres d'actes, que es van trobar més o menys casualment als arxius de la delegació del govern a Catalunya. Ens hem posat a disposició de la delegació del govern per ajudar a mirar exactament què hi ha, i hem demanat celeritat.

El president del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CoNCA) ha demanat independència jurídica i més competències i recursos.

El que estem intentant és ser eficients. Que cadascú faci la feina per a la qual està més preparat, que a la pràctica vol dir que amb tot el que siguin administracions i empreses, normalment qui actua és el departament, i amb tot el que té a veure amb artistes particulars i creadors, ho fa el CoNCA. La xarxa d'arts plàstiques aviat es posarà sota la seva tutela. En canvi, el que queda de l'Entitat Autònoma de Difusió ho convertirem en una agència de difusió. Jurídicament, el president del CoNCA haurà de tenir l'última paraula quan hi hagi recursos contra els acords sobre subvencions. I pel que fa als pressupostos, a part de les partides transferides per increment d'activitat, hi ha hagut un augment de dos milions d'euros no subjectes a cap obligació o competència. Això no ha passat a cap altra àrea del departament. Per tant, el CoNCA és una prioritat.

El CoNCA dirimirà la política d'adquisicions d'art?

Li hem fet un encàrrec, encara pendent de formalitzar, sobre els models europeus de constitució de fons públics d'art, procediments d'adquisició i presa de decisions. Creiem que a Catalunya hi ha d'haver una sola col·lecció pública. I li hem demanat al CoNCA que ens faci una proposta de política pública d'adquisicions d'obres d'art.

Tresserras vol tenir aviat un espai a Barcelona per al museu nacional d'història, arqueologia i etnologia ■ C. CALDERER

Què es pot fer perquè les obres que l'Estat rep per donacions d'art sorgides de Catalunya es quedin aquí?

El titular acaba sent el ministeri d'Hisenda. Alguns dels quadres importants a través d'aquest procediment de pagament d'impostos acaben al MNAC, però en dipòsit. I en cas de disputa, l'Estat juga amb unes cartes i nosaltres amb unes altres.

Passarà a la història com el conseller del CoNCA i la llei del cine?

Si és així, serà injust. En el cas del CoNCA, perquè molta gent durant molts anys va treballar perquè existís. Jo he sigut lleial al projecte, i d'una manera convençuda. M'ho crec. I en el cas de la llei del cine, també seria injust però d'una altra manera, sobretot de cara a l'interior del departament, on hi ha treballat molta gent.

La gestió de la crisi

Com està afectant la crisi al sector de la cultura?

Davant la crisi, que va arribar tard a la cultura, però que malgrat el bon comportament del públic finalment s'ha notat, l'objectiu principal del departament per a aquest 2010 és mantenir l'activitat, que no petin empreses.

Com es fa això?

Enmig de la difícil conjuntura i en plena retallada, hem incrementat el pressupost global del departament en el terreny cultural [no de comunicació] d'un 3%, mentre que el programa *Cultura en gira* per ajudar els ajuntaments, i per tant també

les empreses, a programar espectacles pel territori, ha crescut un 9%, quan, segons un empresari del sector, a la resta de l'Estat s'ha produït una baixada de la programació d'espectacles per part del sector públic d'un 20% de mitjana.

D'on han tret més diners?

Hem aconseguit renegociar algunes partides de caràcter financer que ens alliberessin recursos per desplaçar-los a activitat. Això, ajuntant-ho tot, estaria al voltant dels 15 o 20 milions d'euros. El pressupost està molt condicionat, i per tant, alliberar diners és molt important.

“

El mes que ve, si no abans, hauran tornat el gruix dels 'papers de Salamanca' i ja només quedaran uns serrells

“

Al Palau de la Música s'hauran de separar molt bé els càrrecs executius i professionals dels honorífics i de control

“

Li hem demanat al CoNCA que ens faci una proposta de política pública d'adquisició d'obres d'art

“

En la relació entre el CoNCA i la conselleria intentem ser eficients: que cadascú faci la feina per a la qual està més preparat

Passarà també a la història com el conseller del cas Millet?

Com el conseller que va tenir la fortuna que es va detectar el cas Millet i es van prendre mesures per corregir-ho... Al Palau encara s'està treballant i hi ha alguns comptes que no es coneixen. No sortiran coses gaire grosses, però s'ha de seguir. Sobre el model organitzatiu, tots estem d'acord que cal simplificar-lo, cosa que permetria guanyar transparència i millorar els mecanismes de control. S'han de separar molt bé els càrrecs executius i professionals dels honorífics i de control. I les administracions ni ens en desentendrem ni pretenem prendre el control del Palau. La nostra missió és d'acompanyament.

Es farà el museu Catalònia?

Dins la bona entesa global amb l'Ajuntament de Barcelona –fins i tot hem parlat d'un nou pacte cultural–, estem buscant un espai per al museu nacional d'història, arqueologia i etnologia, o museu de societat. El projecte conceptual està molt avançat i l'arquitectònic ha d'esperar que tinguem el lloc. També tenim molt avançat el pla d'equipaments de Catalunya, que aviat aprovarà el govern i que també reflecteix l'entesa amb els diputacions i ajuntaments.